

Sandál

1. číslo

občasník NZDM Bota

ročník 2011

ZVYKY A TRADICE ROMŮ - VELIKONOCE

Benga čhaja

Benga čhavore

trio Proměny

Jak se vaří „holubki“!

Pracovníci se představují- Míša

Co nás čeká v příštích měsících!!!

Křížovka o ceny :)

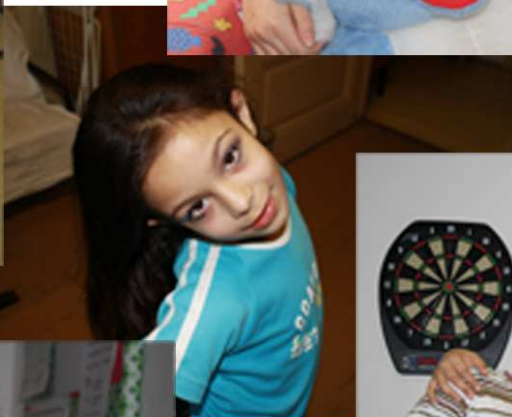
ROMŠTINA- ČÍSLOVKY

Petr Surmaj (Gipsy.cz)

Neprodejné

fotky z klubu

OBSAH:

- 3.- Úvodník, Stalo se, Zaměstnanci se představují
- 4.- Co se událo v klubu
- 5.- Vzdělávací programy
- 6.- Vzdělávací programy
- 7.- Arteaktivity, připomínka
- 8.- SASový koutek
- 9.- Rozhovor Pavlína Matiové
- 10.- Rozhovor Pavlína Matiové, zvyky a tradice Romů
- Velikonoce, Holubki.. Plněné zelné listy
- 11.- Romština
- 12.- Benga čhaja, Benga čhavore, Trio proměny
- 13.- vystoupení pro účastníky mez. konference o
bydlení Romů, Podřipský ples, připravované akce
- 14.- Křížovka
- 15.- Nejlepší obrázky leden2011- březen 2011
- 16.- Romské písně a básně

Stalo se v charitě ...

Jak jste se už dověděli z úvodních slov paní ředitelky, bude občasník Sandál vycházet v nové podobě. Jednou z novinek je sloupek „Stalo se v charitě“..., který má informovat čtenáře o tom, co důležitého se událo v posledním období a má to nějakým způsobem dopad na chod celé organizace a tudíž i nízkoprahového, či předškolního klubu.

V následujících řádcích budu nyní informovat o personálních změnách, které se uskutečnily od ledna letošního roku v klubu a předškolce.

Určitě jste všichni zaznamenali, že koncem ledna jsme se rozloučili s pracovníkem NZDM p. Tomášem Sokolem, který od nás odešel po ročním působení – odstěhoval se mimo Roudnici n.L. a přešel do jiné organizace. Na vlastní žádost, kvůli péči o svou malou dcerku, odešla z nízkoprahy paní Lucka Ácsová. Neodešla však daleko, pouze do předškolky, kde se stala kolegyní vedoucí Michaelae Balážové.

Veronika Balážová, do té doby pracující hlavně v předškolce, byla jmenována vedoucí nízkoprahového klubu.

Uvolněná místa po 2 pracovnících v klubu se zaplnila hned v polovině února – přivítali jsme 2 nové posily do týmu – slečny Renatu Preissovou a Annu Kissovou. Výčet personálních informací zakončím zprávou o čtvrtletním působení bývalé ředitelky paní Ing. Jitky Kirschnerové v „starším“ nízkoprahu, která bude od dubna působit v klubu již pouze jako dobrovolnice 1x až 2x týdně.

Změn se uskutečnilo víc než dost, takže pevně věříme, že se nové kolektivy brzy sehrají a budou pracovat ke spokojenosti všech – vás i nás. Přejeme jim tedy hodně zdaru a vzájemné tolerance.

M. Lysáčeková, zástupkyně ředitelky

Zaměstnanci se představují :)

Jmenuji se Michaela Balážová a chtěla bych se s Vámi podělit o to, jak jsem se k práci ve Farní charitě Rce n. L. dostala.

Mám 2 děti, manžel do práce dojížděl a domů jezdil pozdě a já s nimi byla celé dny sama doma. Chodila jsem s dětmi na procházky, až jednou jsem šla kolem zeleného domečku, kde až venku bylo slyšet, že je tam veselo. Před domem jsme se s dětmi pozastavily a vtom vyběhla tehdy ještě malá Irenka a tahala nás dovnitř. Já jsem se bránila, že to asi nejde, a ke dveřím přišla slečna, která tam pracovala a řekla mi, že můžu jít dále. Uvnitř bylo opravdu veselo, jelikož zrovna děvčata nacvičovala tanečky na nějaké vystoupení.

Paní učitelka Ivona mi ukazovala kroniku, vyprávěla mi, jak to v klubu chodí. Věnovala se nám a nabídla mi, že můžeme přijít, kdykoliv budeme chtít, že tam pracuje ještě jedna kolegyně a té to prý vadit taky nebude, ba naopak. Já byla ráda a moc jsem se těšila na další den, že se nebudeme s dětmi doma nudit.

Hned druhý den jsme se tam vydali znovu a nejlepší na tom bylo, že druhá pracovnice, co tam pracovala, byla má kamarádka Nikola, kterou jsem znala ze základní školy. Jejich práce se mi líbila. S dětmi tam psaly domácí úkoly, doučovaly je a potom s nimi dělaly různé aktivity, děti byly opravdu nadšené a moje děti také. Nakonec jsem tam chodila ve volné chvíli skoro každý den a zapojovala se s nimi do úkolů i aktivit a tak to trvalo skoro 5 měsíců. Pracovnice Ivona s Nikolou mi nabídly, zda bych nechtěla v klubu pracovat, že potřebují romskou asistentku, což se mi docela líbilo a mateřská dovolená mi zrovna skončila. V té době zrovna nastupovala i nová p. ředitelka Ing. Jitka Kirschnerová, která mě hned po měsíci opravdu zaměstnala.

Nastoupila jsem jako romská asistentka, pracovala jsem v předškolce a klubu, práce mě velice bavila, asi po 4 letech jsem pracovala jako vedoucí jak předškolky, tak klubu. Absolvovala jsem pedagogické minimum, různá školení a kurzy, což mi v práci moc pomohlo, jelikož se ve farní charitě stále se službami rozrůstáme, tak v našem zařízení máme rozdělené služby na SAS (sociálně aktivizační služby) a NZDM Bota. Od ledna 2010 jsem přestoupila jako vedoucí do SAS, což mě moc baví a uspokojuje. Vše tak rychle uteklo a já letos v únoru ve Farní charitě Rce n. L. oslavila 10 výročí.

Vážení čtenáři,

dostává se k vám letošní první číslo občasníku Sandál. Ti, kteří nás četli v minulém roce, si určitě všimnou, že došlo k proměně nejenom vzhledu ale i obsahu Sandálu. Budete se v něm dozvídat o uskutečněných i plánovaných aktivitách v klubu Bota a předškolním klubu, o romské kultuře, tradicích, o zaměstnancích klubů, připravujeme pro vás rozhovory se známými osobnostmi.

Nebudou chybět ani informace o dění v dalších službách, které poskytuje Farní charita Roudnice nad Labem. Určitě se budete mít na co těšit. Pevně věřím, že každý čtenář si v Sandálu najde to „své“ téma.

Přeji vám příjemné čtení.

Zdenka Pětníková – ředitelka

Co se událo v klubu

V pondělí 14. února 2011 bylo v klubu pro mladší děti uspořádáno „Valentýnské vaření“, nejen pro zamilované. Děti vypomáhaly při vaření chutného jídla – čína s nudlemi – made in china. Všechny děti vaření moc bavilo a jídlo jim moc chutnalo.

LANGOŠE

V rámci kroužku vaření si děti odhlasovaly na oběd langoše. Zapojily se do tvorby těsta na langoše pod vedením pracovnice a zkušené kuchařky Báry. Některé míchaly těsto, jiné strouhaly sýr či česnek, nebo umývaly nádobí. Těsto už vykynulo a nastoupila další skupina, která tvarovala z těsta placičky a následně je smažila. Dochucení byla různá, někdo je radši na slano, jiný zase na sladko, ale všem bylo vyhověno. Pro všechny to bylo náročné, ale zábavné odpoledne. Na langoších jsme si všichni společně pochutnali.

DEN KRÁSY

Dne 15. února 2011 se v klubu pořádal I. Den krásy. Děti se rozdělily na dvě skupiny, chlapeckou a dívčí. Chlapci o kosmetické rady neměli moc zájem, a proto pro ně byl uspořádán turnaj v počítačové hře. Pro dívky byla připravena kadeřnická poradna, o kterou se postarala pracovnice Renata, dále také poradna o péči nehtů a o manikúře, kterou si vzala na starost Bára. Dívky se dozvěděly plno užitečných rad, měly plno dotazů, ale na všechny otázky byla odpověď. Na závěr se dívky ještě dozvěděly, jak správně pečovat o pleť a jak se správně líčit. Dívky si vyzkoušely, jak se líčit a jak si lakovat nehty a byly dosti spokojené.

TURNAJ V ŠIPKÁCH

Do akcí pro děti jsme zapojili turnaj v šípkách, na který se všichni moc těšili. O hráčské pozice se losovalo a hrálo se do 100 bodů. Děti i pracovníci se při hře dobře bavili. Všichni se již prostřídali a řada hráčů se zúžila jen na tři hráče, v které byla jedna slečna Helenka a dva chlapci, Marek a Honza. Větší ambice připadly chlapcům, ale Helenka všechny brzy vyvedla z omylu. Helenka hodila pěkných 120 bodů, Marek hodil 83 bodů a na posledním místě se umístil Honza s 56-ti body. Všichni byli velice mile překvapeni z výhry dívky. Výherci získali pěkné ceny a velkou gratulaci.

Vzdělávací program

Dne 8. března 2011 proběhl v klubu pro mladší věkovou kategorii první „vzdělávací program“, určený především pro děti, které se rozhodují kam dál po základní škole. Tento vzdělávací blok byl zahájen povoláním- cukrář. Dětem byl promítnut informační spot o tomto povolání a poté následovala diskuze. Cukrář děti velice zaujal a již jsou zvědavé, jaké povolání budou moci shlédnout příště.

Dne 10. března 2011 byl uskutečněn další „vzdělávací program“. Děti měly možnost seznámit se s povoláním zedník a výrobce potravin (pekař, mlynář, mlékař, řezník– uzenář) pomocí informačního spotu, který byl promítán na projekci. Po skončení filmu byl připraven krátký testík, který sestavila pracovnice Anička. Děti byly velice pozorné a rychle odpovídaly na dané otázky. Zasloužily si sladkou odměnu. V klubu pro věkovou kategorii 15 – 26 let byl uspořádán stejný vzdělávací blok, ale zpestřením byla beseda se zedníkem z povolání a majitelem stavební firmy Miroslavem Balážem. Ten doplnil veškeré důležité informace o povolání a zkušenosti z praxe. Uživatelé měli možnost nahlédnout do plánů „domů na klíč“, které pan Baláž vysvětlil a popsal. Poté zodpovídal na dotazy uživatelů, kteří měli mnoho otázek..

V pátek dne 11. března 2011 se v NZDM klubu pro věkovou kategorii 15– 26 let uskutečnila zajímavá přednáška s psycholožkou Dr.Lesovou na téma "Kultura života a kultura smrti". Vedení klubu bylo potěšeno hojnou účastí mládeže a starších dospělých a jejich zájemem o téma. Následně proběhl i krátký diskuzní kroužek.. Přednáška se všem velmi líbila, byla poučná a budeme se těšit na další.

Další „vzdělávací program“ proběhl dne 14. března 2011 a tématem bylo povolání učitelka v mateřské školce. Promítání proběhlo v obou klubech a neobešlo se bez krátkého diskuzního kruhu, který si vzaly na starost pracovnice Anička a Bára, které studovaly střední pedagogickou školu a mohly se tak podělit o své zkušenosti se studiem na této škole. Praxi z MŠ obě také absolvovaly a děti i mládež měli pár otázek, na které pracovnice s radostí odpovídaly.

Ve čtvrtek 17. března 2011 se v NZDM uskutečnila dlouho očekávaná akce nazvaná „DEN KRÁSY II.“. Děti dostaly za úkol, přijít v tento „slavnostní den“ do klubu ve společenském oblečení. Většina dětí úkol splnila – chlapci se mohli pochlubit slušivými košilemi, hezkými saky a lakovanými botami a dívky se ukázaly v krásných šatech, halenkách i sukních. Všechny děti si mohly nechat ostříhat či upravit vlasy od pracovnice Renáty – vyučené kadeřnice – která se ujala nejprve chlapců, kteří chtěli vlasy zkrátit, nebo vytvořit moderní účes. Poté přišly na řadu dívky, které s nadšením očekávaly, co přijde.

Pod šikovnými prsty slečny Renáty vznikaly samé krásné a zajímavé účesy a dívky z nich měly obrovskou radost. Do úprav vlasů - žehlení, kulmování, tužení a gelování.- se zapojily i ostatní pracovnice klubu. Anička a Veronika. Sociální pracovnice Bára se mezitím postarala o kosmetiku a manikúru. Pod vedením Báry proběhl následně i kurz společenských tanců (chacha, jive, waltz, valčík, polka, blues, mamba). Zájemci se mohli naučit základní kroky těchto společenských tanců. Na závěr proběhla v klubu „přehlídka“ a poté byla puštěna moderní hudba, na kterou mohli všichni volně tančit. Děti se bavily až do konce a „den krásy“ je velice bavil, byly z něj doslova nadšené..

KONCERT BENGHA ČHAVORE

23. března se v klubu pořádal dlouho očekávaný koncert naší kapely Bengha čhavore. Koncert byl pořádán jak pro uživatele klubu, tak pro veřejnost. Chlapci hráli jak české tak romské i anglické písně. U mikrofonu se střídala dvě děvčata Jitka a Lucka. Mladší děti měly pro dnešní den povolený pobyt v prostorách klubu do 18:00 a byly za to moc rády, poslouchaly příjemnou hudbu a pěkně se bavily. Starší děti spíše hrály na klávesy a zpívaly, ale také si zahrály fotbalík s mladšími kamarády. Koncert Bengha čhavore se moc vydařil a všichni se již těšíme na další tak krásný koncert. Na místě je poděkování chlapcům i dívkám za krásný večer a pěkné písně.

HOLIČ, KADEŘNÍK

Děti se opět dívaly na informační spot s názvem holič- kadeřník. Dozvěděly se, jaká škola je pro toto povolání potřebná a také, jaké úkony kadeřník vykonává. Promítání proběhlo velice klidně a pak se odpovídalo na všetečné otázky dětí k tématu. Při položení několika otázek na děti se všichni překřikovali s odpovědí. Pro starší klub, byla udělána i názorná ukázka v podobě melírování vlasů uživatele Julince. O tuto ukázkou měli velký zájem i chlapci.

Poslední „vzdělávací program“ který v klubu proběhl, byl dne 21. března 2011. Tentokrát se jednalo o povolání umělecký sklenář, vitrážista. Děti se opět podívaly na informační spot, kde se dozvěděly o veškeré základní činnosti a náplni práce uměleckého sklenáře a vitrážisty. Co musí ovládat a znát, aby mohl tuto práci vykonávat. Pro děti to bylo velice poučné, i když práce se jim jevila jako velice náročná. Pro obtížnost by si toto povolání asi nikdo nevybral, ale umělecký sklenář a vitrážista zaujal především děti s výtvarnými schopnostmi.

ARTEAKTIVITY

V rámci kroužku arteaktivity se v klubu povedlo vytvořit spoustu krásných výrobků, které jsou vidět už při příchodu do klubu. Výrobky s jarní tematikou (květiny, motýli) je zdobena nejen společenská místnost, ale i okna v klubu. Kroužek keramika je nyní také více oblíbený, je veden pravidelně pracovníci – Veronikou, Aničkou a Renátou. Za poslední měsíce měly možnost děti vyrobit z keramiky krásné motýly, hrníčky na propisky, misky, talířky apod.. Děti si na arteaktivity zvykly a povětšinou je baví veškeré tvoření a vyrábění, když to není zrovna keramika, nebo výzdoba klubu, tak si alespoň kreslí na volné téma, či vybarvují obrázky.

KERAMIČTÍ MOTÝLCI

I do našeho klubu dorazilo jaro, a to v podobě keramických motýlků, vytvořené dětmi. Mezi naše aktivity také spadá i výroba z keramiky, která je dětmi velmi oblíbená. Děti si nejprve připravily pracovní plochy, rozpracovaly a vyválely si hlínu. Podle připravených šablon si vyřízly křídla a pak si vytvarovaly tělíčko, po slepení obou dílů se v arte místnosti rodilo plno krásných a povedených motýlků. Po vypálení je čekalo naglazování a nechali jsme je rozletět po zdech klubu.

STROM NA STĚNĚ

Arte místnost nebyla příliš barevná a tak jsme se s dětmi dohodli, že na prázdnou stěnu namalujeme velký strom. Nakreslil se pouze obrys stromu, abychom podle ročního období mohli měnit pozadí. Strom nám krásně rozkvetl, děti si pohrály s květy na strom, které vystříhaly z papíru. Malování stromu všechny moc bavilo. Moc nás potěšilo, jak arte místnost rozkvetla. I když byl všude nepořádek od barev, skvěle jsme se bavili.

FLÉTNY A HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE

Každý by se měl v životě vzdělávat a učit se novým věcem, proto je pro děti připraveno hraní na flétny pod vedením pana učitele Kyzlíka. Také je u nás možnost hraní na bonga, klávesy, kytaru a další hudební nástroje.

Připomínka..

V pátek, 11. března 2011, se konala v klubu **první prodloužená jízda, hudba a hry až do 22:00**. Možná o tom mnozí nevěděli, někteří už měli jiný program, ale přišlo méně zájemců, než jsme očekávali.

Hudba se rozjela opatrně už od pěti, zpěváci se snažili. Po osmé, když museli odejít rodiče s malými dětmi, zpívali všichni zbylí, včetně paní učitelky Michaly. A to teprve byl nářez. Po deváté už se ale všichni asi unavili z nezvykle dlouhého hraní a dokončoval všechno fotbálek a počítače.

Nevíme teď, jestli se má prodloužená jízda opakovat, nebo jestli o to nebude vůbec zájem. Plánovali jsme tak jedenkrát za měsíc, nejlépe v pátek. **Dejte, prosím, vědět do schránky, jaký máte na to názor vy!**

J Kirschnerová

Dobrý den , čas nám tak rychle utíká, že tu máme opět náš další občasník Sandál, ve kterém bychom Vás opět chtěli informovat, co se v našem předškolním klubu událo.

Matýskův den zdraví

V úterý 11. ledna 2011 jsme s našimi dětmi z předškolního klubu navštívili mateřské centrum Matýsek, kde byla pro naše děti připravena beseda o zdravé výživě. Nejprve si děti povídaly formou hry, co je dobré a zdravé, co je nezdravé. Potom si děti pořádně zacvičily- podle říkadel , zasoutěžily a nakonec přišlo to nejlepší - bohatý raut zdravé výživy. Děti mohly ochutnávat vše co bylo na stole připraveno - lupínky s mlékem, tmavý chleba, pomazánky, ovoce, džusy, mléko.

Akce se dětem i nám moc líbila a těšíme se na další .

Chceme moc poděkovat centru Matýsek za krásné přijetí a zajímavě strávené dopoledne.

Maškarní karneval

Ve středu 2. března 2011 proběhl v předškolním klubu, stejně jako každý rok, maškarní karneval. Naše děti se na něho připravovaly s velkou radostí. Mezi nás zavítal Indián, Víla ,Červená Karkulka a nechyběly ani krásné princezny. Děti se proměňovaly v maskách, soutěžily židličkovanou, hrály na sochy, házely kroužky na terč a na závěr byly odměněny chutnými sladkostmi. Byla to vydařená akce a už se zase těší na další.

Beseda s psychologkou

Ve středu 2. března 2011 se v prostorách předškolního klubu uskutečnila beseda s PhDr. Irenou Lesovou na téma „Výchova dětí a vliv rodičů na vývoj jejich dětí“. Byla určena rodičům dětí z předškolky a zároveň mladým rodičům navštěvujícím starší nízkoprahový klub.

Dr. Lesová vysvětlovala rodičům, jakým způsobem se mají o své děti starat: povídat si s nimi, zpívat jim, říkat pohádky apod. Vysvětlovala způsoby přirozeného plánování rodičovství a upozorňovala na negativní dopady při užívání hormonální antikoncepce. Besedy se účastnili nejenom maminky, ale i 2 tatínkové, kteří se o všechno živě zajímali. Beseda se skutečně vydařila a rodiče mají zájem o další pokračování.

Na co se naši uživatelé a návštěvníci mohou těšit?

Oslava Dne Romů v odpoledních hodinách
Malování velikonočních kraslic
Keramika – velikonoční tematika
Vizovické velikonoční výrobky

Těšíme se na Vaší návštěvu a spolupráci..... Michaela Balážová a Lucia Ácsová

Rozhovory Pavlína Matiové

Zdravím vás čtenáři,
mé jméno je Pavlína Matiová a mým rodným městem je Roudnice nad Labem. Od malinka jsem navštěvovala NZDM při Farní charitě v Roudnici nad Labem. Stále vzpomínám na krásné chvíle strávené v klubu se svými vrstevníky a také nikdy nezapomenu na pracovníky včetně p. ředitelky, jelikož jejich práce se velice vážím. V NZDM Bota jsem měla možnost vést dívčí hudební skupinu Proměny, ve které byla moje mladší sestra Jitka a sestřenice Lucie. Na tyto chvíle moc ráda vzpomínám. V rámci možností se ráda účastním akcí za farní charitu, je to moje citová záležitost. Po skončení ZŠ jsem vystudovala střední pedagogickou školu v Litoměřicích a nyní studuji na Mezinárodní konzervatoři v Praze. Ze studijních a pracovních důvodů už několik let v Praze žiji. Jelikož se má práce a studium pohybuje mezi umělci, dostala jsem tedy milou nabídku seznámit vás formou rozhovorů s významnými osobnostmi českého showbyznysu, hlavně s romskými osobnostmi a umělci. Doufám, že vás rozhovory zaujmou a že poznáte spoustu nových lidí.

Přeji vám hezké čtení a vždy úsměv na rtech.

Petr Surmaj

– nejmladší člen známe romské kapely Gipsy.cz. Tento mladý hudebník pochází, stejně jako jeho bratr Jan, z muzikantské rodiny Surmajovců. Pokud bychom měli Petra charakterizovat jedním slovem, bezpochyby by jím bylo „multiinstrumentalista“.

Posudte sami, Petr ve svých letech hraje velmi dobře hned na několik hudebních nástrojů. Petr svoji muzikantskou kariéru začal, podobně jako Honza, v rodinné kapele, poté působil v různých dětských a mládežnických orchestrech, jako host si zahrál na několika koncertech i desce populární romské skupiny Bengas. Stejně jako Honza působí i v kapele Gipsy.cz

Pavlína: Ahoj Péťo, znám Tě jako svého dlouholetého kamaráda a spolužáka z konzervatoře. Jsem ráda, že jsi přijal mé pozvání k rozhovoru. Začnu otázkou, hlavně pro naše čtenáře. Kolik je ti let?

Petr: Ahoj Pavlíno, já samozřejmě děkuji za pozvání a zdravím čtenáře. Je mi 23 let.

Pavlína: Kdy jsi se začal věnovat hudbě?

Petr: Hudbě jsem se začal věnovat už od 5 let. Především studuji na Mezinárodní konzervatoři obor klavír a cimbál.

Pavlína: Znáš Tě jako člověka, který hraje na několik hudebních nástrojů. Na co všechno tedy vlastně hraješ?

Petr: Mimo nástrojů, které studuji na konzervatoři, hraju na akordeon, kytaru, baskytaru, housle, violu, kontrabas, saxofon, keyboard a jsou ještě nástroje další, na kterých jsem jenom 80%. Mimo toho všeho chodím soukromě k prof. Žižkovi na bicí nástroje.

Pavlína: Co Tě inspirovalo k tomu, abys dělal právě muziku?

Petr: Na to je velice jednoduchá odpověď. V naší rodině jsme všichni hudebníci, takže já jsem to měl od otce a bratra hned z první ruky. Můj děda, můj otec, bratr, strýcové atd. byli anebo jsou konzervatoristé. Tak co mě čekalo doma? Muzika a muzika, za což jsem velice rád, že to takhle dopadlo.

Pavlína: Bereš muziku jako práci nebo jako koníčka?

Petr: Já mám velké štěstí, že to mám jako práci a to se to každému jen tak nepovede.

Pavlína: Jak ses dostal ke kapele Gipsy.cz?

Petr: Můj bratr Honza se s Vojtou Lavičkou už znali delší dobu. Vojta přemlouval Honzu, aby spolu hráli. Bratr, i když hrával v cimbálovce, tak mě vzal taky s sebou na zkoušky k Radkovi (Gipsymu) a Vojtovi. Jak nás slyšeli kluci, jak hrajeme, byli z toho paf. No a už to bylo.

Pavlína: Jaké země jsi s touto kapelou procestoval? Víš o několika, ale nechám to na Tobě.

Petr: Procestovali jsme toho dost. Celou Evropu (vícekrát), několikrát jsme byli v Jižní Koreji, v Číně, naposledy jsme byli v nádherné Austrálii, (Nový Zéland, ostrov Tasmánie atd.).

Pavlína: Co v současnosti děláš? Studuješ? Pracuješ? Jak vypadá Tvůj běžný den?

Petr: V současné době studuji Mezinárodní konzervatoř, koncertuji s Gipsy.cz, hraju ve vinárně, ale hrajeme i romské pohřby. S bratrem jsme moc rádi, že nás otec naučil hrát takovou muziku. Totiž v dnešní době je málo mladých lidí, kteří umí odehrát romský pohřeb. Takže práce mám až až.

Pavlína: V kapele Gipsy.cz nehraješ jen Ty, ale i Tvůj bratr Honza, kterého jsi už zmiňoval. Řekni nám o něm ještě něco.

Petr: Můj bratr je vyučený kuchař, ale nevaří. Jen když má čas a chuť, což je málokdy (smích). Ovládá velmi dobře asi 17 hudebních nástrojů. Začal hrát už v 5ti letech jako já.

V 10ti letech už hrál s otcem v orchestru Surmajovci na varhany. Prošel tvrdou, ale poctivou školou, jako já u našeho otce. Honzík je moje druhé já a já jsem jeho druhé já.

Petr a jeho bratr Jan

Pavčina: Co plánuješ v nejbližší budoucnosti?

Petr: V nejbližší době se budu muset rozhodnout, jestli přijmu nabídku profesora klavíru v Americe. Samozřejmě chci dostudovat.

Pavčina: Kam bych se na Tebe v nejbližší době mohla přijít podívat?

Petr: V nejbližší době hrajeme v Děčíně, ale stačí se podívat na naše stránky Gipsy.cz

Pavčina: A poslední otázka pro naše čtenářky :) , máš přítelkyni?

Petr: No comment :)

Pavčina: Petře, já Ti děkuji a přeji Ti hodně úspěchů jak v profesionálním, tak v Tvém osobním životě.

Zvyky a tradice Romů - Velikonoce

Velikonočním pondělím dnes vrcholí svátky jara i křesťanské oslavy vzkříšení Ježíše Krista, i když křesťané hlavní obřady prožili už v předchozích dnech. I na Velikonoční pondělí se v mnoha kostelích konají bohoslužby, dnešní den ale patří zejména lidovým tradicím, koledám, pomlázce a malovaným vejcím.

V českých zemích se podle folklorních tradic chodí na koledu spojenou s pomlázkou či "mrskačkou". Vajíčka a kraslice symbolizují krásu oslavovaného zrodu nového života.

Chlapci a muži na Velikonoční pondělí navštěvují dívky a ženy s pomlázkami. V různých nářečích se jim říká také hodovačky, mrskačky, švihačky, ale i šlaháčky nebo tatary. Jde o zapletený svazek čerstvě utržených vrbových proutků, kterým muži na Velikonoční pondělí symbolicky zmrskají všechny ženy.

Na konci pomlázky jsou uvázány stužky a čím jsou barevnější, tím je pomlázka krásnější. Vyšlehaným ženám a dívkám

je na další rok zajištěno mládí, krása a plodnost. U Romů muži, ženy kropí i vodou a starší ženy navoní parfémem a ženy muže odmění malovanými vajíčky, čokoládovými dobrotami a zejména skleničkami slivovice.

K romským velikonočním neodmyslitelně patří goja, holubki, hrudka z vajec, páska (mazanec), masová nádivka v nudlovém těstě, bramborový salát a řízky.

Mezi Romy je zvykem, že hospodyně vezme košík s vyšívaným ubrouskem, k tomu určeném, dá do košíku ze všeho jídla domácí klobásu, pásku (mazanec), hrudku, uzené maso (šoudra), vejce a vše, co se doma jí, ráno jde do kostela na mši svatou, kde si nechá celý košík posvětit, poté doma všichni členové rodiny společně snídají, zasednou ke stolu a každý ochutná z posvěcených potravin z košíku.

Mezi Romy se říkávalo, že kdo jde z pátku na sobotu o půlnoci k potůčku nebo ke studánce, nabere si do džbánu místo vody víno. Tenkrát totiž Kristus Pán vstal z mrtvých, narodila se všechna zvířata, malé ovečky, z vajíček se vylíhla kuřátka, housátka, kachňátka. Všechno živé se probouzelo k světu.

Holubki...Plněné zelné listy

Tradiční jídlo, které se s oblibou vaří ve většině romských rodin u nás i ve světě.

Potřebujeme: 1 hlávka zelí, 500 g mletého masa (vepřové, hovězí), 700g rýže, olej, cibule, česnek, sůl, pepř, paprika mletá, vegeta a rajský protlak.

Postup:

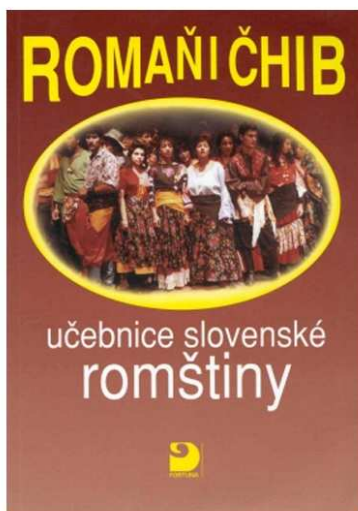
Z hlavičky zelí si vyřízneme celý košťál. Připravíme si do hrnce vodu a do vroucí pak vložíme hlavičku zelí a spařujeme tak, aby se nám listy oddělovaly, pak necháme vychladnout. Připravíme si olej do kastrůlku a zpěníme cibulku, až bude cibulka zlatá, přidáme červenou mletou papriku a mleté maso, pak restujeme. Přidáme pepř, sůl a vegetu. Do připravené rýže si přidáme orestované mleté maso, pepř, česnek, vegetu a promícháme. Do připravených zelných listů dáváme jednu lžici připravené směsi a zabalíme tak, aby se nerozbalilo. Do hrnce na dno si nakrájíme zbytek zelí, aby se nám holubki nespálily a dáme do hrnce. A vrstvíme na sebe tak, aby se nám dobře nandávalo na talíř. Potom zalijeme trochou vody, osolíme a necháme vařit. Někdo dává holubki do trouby, ale lze je vařit i ve vodě. Když jsou pomalu uvařené, tak se zalije rajským protlakem, který se rozředí trochou vody a zamíchá. Vaří se půl hodiny či hodinu, podávají se s chlebem nebo s bramborami.

Velice chutné!

Romština

Takže ve 4. lekci se naučíme základní číslovky od 1 do 1000.

Čerpáme z učebnice slovenské romštiny, která je v případě zájmu k zapůjčení u nás v klubu!

ČÍSLOVKY ZÁKLADNÍ 1 - 10

1 jekh	jedna, jeden
2 duj	dva, dvě
3 trin	tři
4 štar	čtyři
5 pandž	pět
6 šov	šest
7 ehta	sedm
8 ochto	osm
9 eňa	devět
10 deš	deset

ČÍSLOVKY ZÁKLADNÍ 11 – 1000

dešujekh	jedenáct
dešuduj	dvanáct
dešutrin	třináct
dešuštar	čtrnáct
dešupandž	patnáct
dešušov	šestnáct
dešehta	sedmnáct
dešochto	osmnáct
dešeňa	devatenáct
biš	dvacet
tr(i)anda	třicet
saranda	čtyřicet
penda	padesát
šov(v)ardeš	šedesát
ehtavardeš	sedmdesát
ochtovardeš	osmdesát
eňavardeš	devadesát
šel	sto
ezeros, tišic	tisíc

Tuto stránku je možné si vystříhnout a brát s sebou do kapsy na učení :)

Benga čhaja, Benga čhavore a trio Proměny

V rámci nízkoprahového zařízení již 14. rok působí taneční soubor Benga čhaja. Skládá se z mladých dívek a kluků, kteří navštěvují naše zařízení a rádi tančí romské a moderní tance. Sestava souboru se každým rokem mění - odchází starší členové, přichází mladší generace, ale na kvalitě souboru se to vůbec neprojevuje. Všichni tančí se stejným nasazením a tvrdě trénují .

Kromě tanečníků, působí v klubu i hudební těleso Proměny - ve složení : Pavlína Matiová - zpěv a klávesy, Jitka Matiová - zpěv a housle a Lucie Balážová - zpěv a klarinet. Hudebně a pěvecky nadané dívky vystupují společně, nebo i každá individuálně.

Každoročně se všichni zúčastňují romských festivalů, různých přehlídek, či veřejných vystoupení, kde reprezentují naši organizaci, ale také město Roudnice nad Labem.

Jejich úspěšné vystoupení potvrzují diplomy a účastnické listy, které zdobí zdi společenské místnosti v nízkoprahovém klubu.

V září minulého roku - 2010, vznikla z iniciativy starších, dospělých uživatelů NZDM a hudebně zaměřených zaměstnanců NZDM - hudební skupina Benga čhavore (ďábelští kluci).

Toto seskupení 3 mladých nadaných hudebníků hraje na klávesy a zároveň zpívá. Trénují 2x týdně v našem klubu . Jsou moc šikovní a už od začátku mají své příznivce a není jich málo.

Společně s tanečnicí ze souboru Benga čhaja a dívkami z tria Proměny se připravují na své veřejné vystupování a reprezentaci na různých akcích, festivalech, či soutěžích.

Benga čhaja na festivalu Khamoro 2010

Benga čhavore na koncertě v NZDM Bota

trio Proměny na vystoupení v Praze

Vystoupení na konferenci

Ve středu 2. února 2011 zavítali účastníci mezinárodní konference o bydlení Romů - Improving Access to housing for Roma do Roudnice nad Labem. Přišli zde na pozvání Agentury pro sociální začleňování se podívat, jakým způsobem se řeší bytová otázka v našem městě. V Kavárničce pro seniory měli svůj program, kterého součástí bylo i vystoupení tanečního souboru Benga čhaja. Děti a mládež opět předvedli romský, moderní a orientální tanec - ve svižném a strhujícím tempu. Za svůj výkon sklidili od všech zahraničních hostů velký a zasloužený aplauz

2. Podřipský ples

V sobotu 5. února 2011 se v Kulturním domě Říp v Roudnici n.L. uskutečnil již 2. Podřipský ples, který pro své příznivce připravila Agentura Dobrodruh a místní skautské středisko Říp. Kulturní program zajišťovaly stejně v minulém roce, mažoretky Vlčata a Vlčice a náš taneční soubor Benga čhaja. Rytmická hudba a strhující tanec již od prvních okamžiků zaujal všechny přítomné hosty. A nejenom romský, ale i orientální tanec v provedení malých slečen byl odměněn velkým potleskem. Bylo to úžasné a všichni byli moc spokojeni - hosté plesu i naši tanečníci.

Ted' se připravujeme na svátek Romů, který se uskuteční v našich prostorách 8.4.2011 v odpoledních hodinách, kde nás můžete vidět a též se připravujeme na Romský festival, který se koná 28.5.2011 v Krásné Lípě!

PŘIPRAVOVANÉ AKCE:

4.4.	Beseda z K-centra „Drogová prevence“ od 16:00 hod
6.4.- 8.4.	Velikonoční výstava v městské knihovně
8.4.	Den Romů-prodloužená do 22:00hod.
13.4.	Velikonoční stromečky z buksusu v Měst.knihovně
21.4.	Prevence kriminality - beseda s nrap. Kofrovou- osobní bezpečnost
21.4.	Pyžamová párty – maraton společenských her
27.4.	Tvořivá dílna - výroba náramků z korálků
2.5.	Pálení čarodějnic
9.5.	Den matek
19.5.	10 let výročí posvěcení Domova sv. Josefa
27.5.	Disko párty
28.5.	Romský festival v Krásné Lípě- vystupují Benga čhavore a Benga čhaja
30.5.	Soutěže- pětiboj
1.6.	Den dětí
3.6.	Galerijní noc- vystoupení Benga čhaja a Benga čhavore
8.6.	Tvořivá dílna- keramika

V plánu máme také tyto akce:

-návštěva klubu Oáza Litoměřice

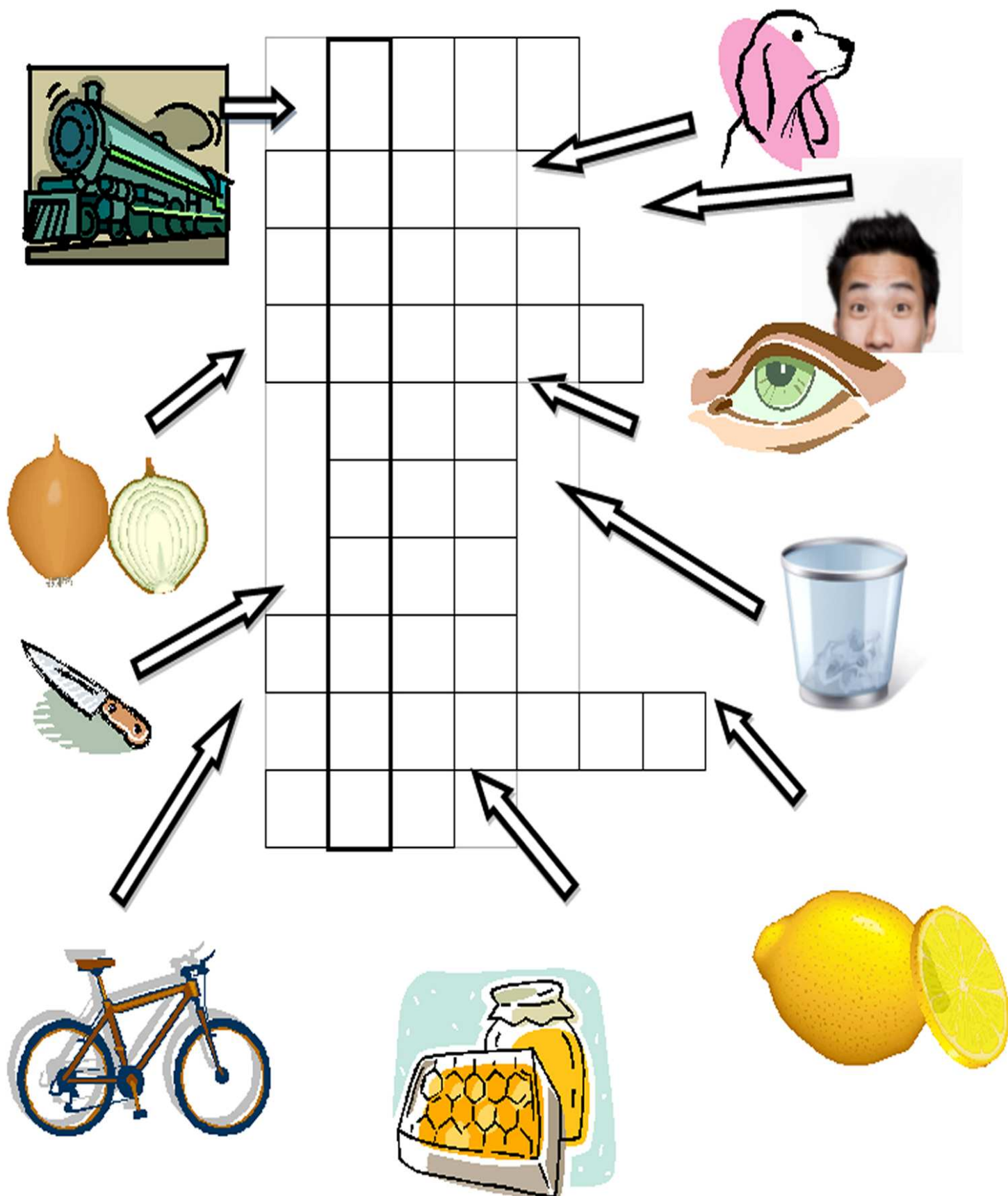
-diskotéka „Vítání prázdnin“

-o ostatních akcích se dozvíte v dostatečném předstihu na nástěnce

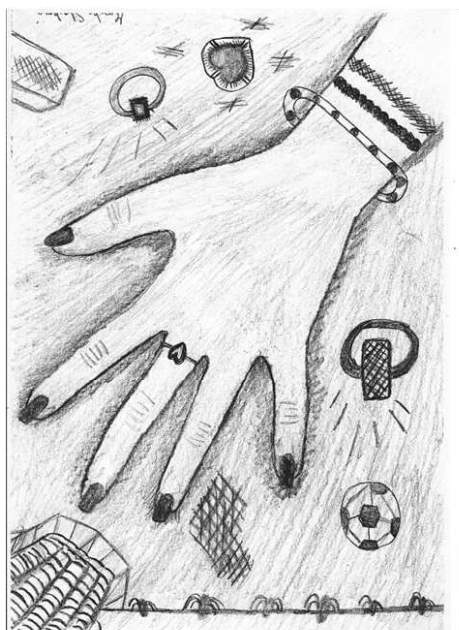
Křížovka o cenu!

Kdo nám jako první donese vyplněnou tajenku, čeká ho sladká odměna!!!

TAJENKA: _____

Nejlepší obrázky - leden 2011- březen 2011

Romské písně a básně

Phosaďi lulud'i

Korkori som
sar phosaďi lulud'i paš o drom
andro laľipen andrephandľi.
Ča adaďives man hin,
tajsa man imar nane,
sar korkoruno kašť,
so pal leste e balvaj
čhingerďa o prajta,
tradňa len, ko džanel kaj.
Imar čirla na dikhav
pro čercheňa,
dur ačhile mandar,
mire terňipnaskere pheňa,
o kham na dikhav,
bo na mukel les perdal
mire apsengero brišind.
Šaj ačhifal paš ma,
sem the o bango kašť del učhaj.
Te jekhvar aveha pal ma
u phučeha, kaskero oda muj?
Mi tuke phenel tro jilo,
hoj oda o muj miro,
mire dživipnaskere dromenca
čhinado.

Bodlák

Jsem sama jak bodlák u cesty,
do němoty uzavřená.
Mám jenom dnešek, zítřek nemám.
Jsem osamělý strom,
z něhož vítr serval listů
a rozehnal je kdoví kam.
Už dávno se nedívám na hvězdy -
přiliš se vzdálily,
sestřičky mého mládí -
a slunce nevidím
pro déšť slzí.
Mohl jsi u mě zůstat -
vždyť i křivý strom dává stín.
Až jednou za mnou přijdeš
a zeptáš se: čím je ten obličej?
Ať ti řekne tvé srdce,
že je to obličej můj,
překřížovaný cestami
mého života.

1.sloka

[Po ulici chodím,
marně ženu hledám,
bo s druhým mi uckla:]

Ref.:

[Po karčmi chodím,
zo žalu pijem.
Vrať še mi nazpät',
i bo se zabijem.
Bez tebe žiť nebudzem.:]

2. sloka

[Po ulici chodím,
marně ženu hledám,
bo s druhým mi uckla:]

Ref.:

[Po karčmi chodím,
zo žalu pijem.
Vrať še mi nazpät',
i bo se zabijem.
Bez tebe žiť nebudzem.:]

3.sloka

[Po ulici chodím,
marně ženu hledám,
bo s druhým mi uckla:]

Ref.:

[Po karčmi chodím,
zo žalu pijem.
Vrať še mi nazpät',
i bo se zabijem.
Bez tebe žiť nebudzem.

Romská píseň - SLUGADŽISKE DŽAV ROMŇA ČUMIDAV

dmi D9+ gmi A dmi F7
1. SLUGADŽISKE DŽAV ROMŇA ČUMIDAV o ľiloro lake pisinav. :/
B F A
R: /: Mri daj vakerel hoj man na kamel
gmi C F A7
kaj me lake pro vast phenava. /phenava čačo/
dmi gmi
Me tut užarav bo me tut kamav
A7 dmi
duj beršora pal tut užarav. :/

2. Slugadžiske džav me tut čumidav o ľiloro tuke pisinav. :/

Na vojnu rukuju, své děvče políbím, dopis už jí píšu.
Matka mi píše, že už mě ta holka nemá ráda a já jí věřím.
Ale já na ni stále čekám a doufám, já tě mám rád a celé dva
roky na tebe čekám.
Na vojnu rukuju, já tě líbám a píšu ti dopis.

A závěrem poezie Jitky Matiové

Nevím, kdo jsem, nevím, co jsem, nevím, kdo bych byla,
mám strach, abych svůj život jako loutka neprožila..
Jeden známý člověk říkal, že nemožné není.
Já mám strach, že mé jméno padne v zapomnění.
Chci, aby lidé říkali, to byl on a já ho znal,
chci, aby můj přítel v dobrém na mě vzpomínal.